

SIKKERHETS DATABLAD**Jet A-1 / F-35**

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 12.12.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Jet A-1 / F-35
Artikkelnr. 400000049
Utvidet SDS med ES innbefattet, kommentarer Eksponeringsscenario tilgjengelig.

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Produktgruppe Drivstoff
Kjemikaliets bruksområde Drivstoff for fly-turbinmotorer.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Produsent**

Firmanavn St1 Norge AS
Postadresse Postboks 1154 Sentrum
Postnr. 0107
Poststed Oslo
Land Norge
Telefon +47 22665000
E-post sds@st1.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: +47 22 59 13 00
Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]

Flam. Liq. 3; H226
 Asp. Tox. 1; H304
 Skin Irrit. 2; H315
 STOT SE 3; H336
 Aquatic Chronic 2; H411

Stoffets/blandingens farlige egenskaper

Brannfarlig væske og damp. Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. Irriterer huden. Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet. Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten

Kerosin (petroleum) 0 – 100 %, Kerosin (petroleum), hydrogenavsvovlet 0 – 100 %, Kerosin (Fischer– Tropesch) C8-C16 – forgreinede og lineære 0 – 50 %

Varselord

Fare

Faresetninger

H226 Brannfarlig væske og damp.
 H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
 H315 Irriterer huden.
 H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
 H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger

P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.
 P260 Ikke innånd støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler.
 P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm.
 P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
 P331 IKKE framkall brekning.
 P403+P233 Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket.
 P405 Oppbevares innelåst.
 P501 Deponer innholdet og beholderen på egnet sted eller resirkuleringsanlegg i henhold til lokale og nasjonale regler.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB

Blandingen oppfyller ikke gjeldende kriterier for PBT (Persistente, Bioakkumulerbare og Toksiske) eller vPvB (veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende).

Fysiokjemiske effekter

Statisk akkumulator: Dette produktet kan akkumulere statisk elektrisitet. Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet. Damper kan danne eksplosive blandinger med luft.

Helseeffekt

Deler av kjemikaliet kan opptas gjennom huden.
 Hvis en ved oppkast får kjemikaliet i lungene, vil det utvikles kjemisk lungebetennelse som kan være livstruende.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Kerosin (petroleum)	CAS-nr.: 8008-20-6 EC-nr.: 232-366-4 REACH reg. nr.: 01-2119485517-27	Flam. Liq. 3; H226; Asp. Tox. 1; H304; Skin Irrit. 2; H315; STOT SE 3; H336; Aquatic Chronic 2; H411;	0 – 100 %
Kerosin (petroleum), hydroge- navsvovlet	CAS-nr.: 64742-81-0 EC-nr.: 265-184-9 REACH reg. nr.: 01-2119462828-25	Flam. Liq. 3; H226 Asp. Tox. 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	0 – 100 %
Kerosin (Fischer– Tropesch) C8-C16 – forgreinede og lineære	CAS-nr.: 848301-66-6 REACH reg. nr.: 01-0000020121-90	Flam. Liq. 3; H226; Asp. Tox. 1; H304;	0 – 50 %
Beskrivelse av blandingen	En kompleks blanding av hydrokarboner som består av parafiner, sykloparafiner, aromatiske og olefiniske hydrokarboner med karbontall hovedsakelig i området C9–C16 (inkludert xylen, trimetylenbenzener, naftalen, kumen og etylbenzen). Små mengder hydrogensulfid kan foreligge både i damp og væske. Kan også inneholde flere additiver i konsentrasjoner på <0,1 vol.% hver.		
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H).		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Sørg for ro, varme og frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg. Ved bevisstløshet, løs stramtsittende klær. Ved åndedrettsstans eller hjerrestans, gi kunstig åndedrett eller hjertekompresjon. Kontakt lege.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll straks med store mengder vann (temperert 20-30°C) i min. 15 min. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	Skyll munnen grundig. Fremkall IKKE brekninger. Ved brekninger må hodet holdes så lavt at mageinnholdet ikke kommer ned i lungene. Kontakt lege øyeblikkelig!

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Risiko for kjemisk lungebetennelse (pneumonitt) ved aspirasjon ved og etter svelging.
Akutte symptomer og virkninger	Innånding: Innånding av damper kan være skadelig og overeksponering kan gi hodepine, kvalme, oppkast og rus-symptomer. Kjemikaliet kan inneholde små mengder hydrogensulfid som ved alvorlig eksponering (innånding) kan føre til cellulær asfyksi, rihnitt, bronkitt og sporadisk lungeødem. Hudkontakt: Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Deler av kjemikaliet kan opptas gjennom huden. Øyekontakt: Kan irritere øynene og kan forårsake rødhet og svie.

Svelging: Symptomer som hoste, pustevansker, oppkast eller sløvhet kan tyde på kjemisk lungebetennelse.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon

Symptomatisk behandling. Ingen spesifikk informasjon fra produsent.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler

Ved større brann og store mengder: Skum. Vannspray, -tåke eller -dis.
Små branner: Pulver. Karbondioksid (CO₂). Sand. Jord.

Ueguede slokkingsmidler

Bruk ikke samlet vannstråle. Unngå å bruke skum og vann på samme overflate samtidig, ettersom vannet vil ødelegge skummet.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer

Brannfarlig væske og damp. Lukkede beholdere kan eksplodere ved oppvarming på grunn av overtrykk. Damper kan danne eksplosive blandinger med luft. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken til antennelseskilder. Statisk akkumulator: Dette produktet kan akkumulere statisk elektrisitet.

Farlige forbrenningsprodukter

Kan inkludere, men er ikke begrenset til:
Karbondioksid (CO₂).
Karbonmonoksid (CO).
Svoveloksider.
Uspesifiserte organiske forbindelser.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr

Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.

Annen informasjon

Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Bruk vann for å avkjøle utsatte beholdere fra beskyttet posisjon. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak

Holdes vekk fra antennelseskilder – Røyking forbudt.

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding

Stopp lekkasje hvis mulig uten risiko. Samles opp med absorberende, ikke-brennbar

materiale i egnede beholdere. Forslag til inerte materialer: sand, kiselgur eller universalbinder. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til avsnitt 13. Ved tilfeller der man søler mye væske (>1 fat), overføres sølet mekanisk ved hjelp av f.eks en vakuumbil som transporterer avfallet til en oppsamlingstank for gjenvinning eller sikker avhending. Skyll ikke bort materialrester med vann.

Annen informasjon

Fare for eksplosiv damp-/luftblanding over bakken.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se også avsnitt 7, 8 og 13.

AVSNITT 7: HÅNDBLING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Unngå svelging.

Mekanisk ventilasjon eller punktavsug kan være påkrevd. Produkt forflytning: Vent 2 minutter etter tankfylling (gjelder tanker som på tankbiler) før åpning av luker eller kummer. Vent 30 minutter etter tankfylling (gjelder større lagringstanker) før åpning av luker eller kummer. Selv med tilstrekkelig jording og utligning, kan dette materialet fremdeles akkumulere en elektrostatisk ladning. Hvis en tilstrekkelig ladning får lov til å akkumulere, kan det føre til en elektrostatisk utladning og antenning av brennbare blandinger av luft og damp. Vær oppmerksom på håndtering som kan gi ytterligere risiko som følge av elektrostatiske ladninger. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, pumping (spesielt turbulent strømning), blanding, filtrering, fylling med sprut, rengjøring og fylling av tanker og beholdere, prøvetaking, vekselvis fylling, måling, bruk av vakuumbil og mekaniske bevegelser. Begrens gjennomstrømningen i ledningen under pumping for å unngå elektrostatisk utladning (≤ 1 m/s til påfyllingsrøret er nedsenket til det dobbelte av sin diameter, deretter ≤ 7 m/s).

Beskyttelsestiltak

Tiltak for å hindre brann

Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder – Røyking forbudt.

Sprøyt ikke på åpen flamme eller noe annet glødende materiale.

Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.

Beholder og mottaksutstyr jordes / potensialutlignes.

Bruk elektrisk materiell / ventilasjonsmateriell / belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.

Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister

Ytterligere informasjon

Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft. Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet.

Råd om generell yrkeshygiene

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes. Kontaminerte lærartikler inkludert sko kan ikke dekontamineres, og bør destrueres for å hindre fortsatt bruk.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Lagring på fat og i liten beholder: Bruk godkjente beholdere. Oppbevares godt lukket på et godt ventilert sted.

Tanklagring: Tankene skal være spesial-designede til oppbevaring av dette produktet. Lagringstanker bør ha spillkant (oppsamlingsbeholder). Lagres beskyttet mot varme og direkte sollys. Følg reglene for brannfarlige væsker.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring

Lagres adskilt fra: Næringsmidler og dyrefôr. Sterke oksidasjonsmidler.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Se avsnitt 1.2. Se eksponeringsscenario.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Xylen	CAS-nr.: 1330-20-7	8 t. normverdi: 25 ppm 8 t. normverdi: 108 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: H	
Mesitylen (trimetylbenzener)		8 t. normverdi: 20 ppm Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E 8 t. normverdi: 100 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E	
Naftalen	CAS-nr.: 91-20-3	8 t. normverdi: 10 ppm 8 t. normverdi: 50 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E	
Kumen	CAS-nr.: 98-82-8	8 t. normverdi: 20 ppm 8 t. normverdi: 100 mg/m ³ Grense korttidsverdi Verdi: 50 ppm Grense korttidsverdi Verdi: 250 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: H, K, E, S	
Etylbenzen	CAS-nr.: 100-41-4	8 t. normverdi: 5 ppm 8 t. normverdi: 20 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: H, K, E	
Hydrogensulfid	CAS-nr.: 7783-06-4	8 t. normverdi: 5 ppm 8 t. normverdi: 7 mg/m ³ Takverdi Takverdi: 10 ppm Takverdi Takverdi: 14 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E, T	
Dekaner og andre høyere alifatisk hydrokarboner		8 t. normverdi: 40 ppm 8 t. normverdi: 275 mg/m ³	

Annen informasjon om grenseverdier	<p>Forklaring av anmerkningene:</p> <p>E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.</p> <p>G = EU har fastsatt en bindende grenseverdi for stoffet.</p> <p>H = Hudopptak.</p> <p>K = Kreftfremkallende stoffer</p> <p>S = Korttidsverdi er en grenseverdi som ikke skal overskrides når eksponeringen midles over en gitt referanseperiode. Referanseperioden er 15 minutter hvis ikke annen referanseperiode er oppgitt.</p> <p>T = Takverdi.</p> <p>Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2016-12-22-1860).</p>
------------------------------------	---

8.2. Eksponeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering	<p>Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon.</p> <p>Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.</p>
--	---

Øye- / ansiktsvern

Øyevernutstyr	<p>Beskrivelse: Bruk godkjente, tettsluttende vernebriller hvor det er risiko for øyekontakt.</p> <p>Referanser til relevante standarder: NS-EN 166 (Øyevern – Spesifikasjoner).</p>
Ytterligere øyeverntiltak	<p>Øyedusj bør være på arbeidsplassen. Enten en fast øyedusjenhet koblet til drikkevann (temperert vann ønskelig) eller en bærbar disponibel enhet (øyespyleflaske).</p>

Håndvern

Egnede materialer	<p>Nitrilgummi. Mot tilfeldig kontakt kan sprutbeskyttelsehansker av neopren eller PVC være egnet.</p>
Gjennomtrengningstid	<p>Kommentarer: Nitrilgummi: > 240 minutter.</p>
Tykkelsen av hanskemateriale	<p>Kommentarer: Ingen spesifikk informasjon fra produsent.</p>
Håndvernutstyr	<p>Beskrivelse: Benytt hansker av motstandsdyktig materiale. Hanskenes egenskaper kan variere hos de ulike hanskeprodusentene. Hansketykkelse må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.</p> <p>Referanser til relevante standarder: NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer).</p> <p>NS-EN 420 (Vernehansker – Generelle krav og prøvingsmetoder).</p>

Hudvern

Anbefalte verneklær	<p>Beskrivelse: Benytt hensiktsmessige antistatiske verneklær.</p>
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	<p>Ta av tilsølte klær og vask huden grundig med såpe og vann når arbeidet er ferdig. Vask tilsølte arbeidsklær før de brukes igjen. Kontaminerte lærartikler inkludert sko kan ikke dekontamineres, og bør destrueres for å hindre fortsatt bruk.</p> <p>Nøddusj skal være tilgjengelig på arbeidsplassen.</p>

Åndedrettsvern

Anbefalt åndedrettsvern

Beskrivelse: Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper må det brukes egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter (type B/P2). I trange eller dårlig ventilerte rom må trykkluft- eller friskluftsmaske brukes.

Referanser til relevante standarder: NS-EN 14387 (Åndedrettsvern – Gassfiltre og kombinerte filtre – Krav, prøving, merking).

NS-EN 12083 (Åndedrettsvern – Filtre med pusteslanger (monterte filtre uten maske) – Partikkelfiltre, gassfiltre og kombinasjonsfiltre – Krav, prøving, merking).

NS-EN 136 (Åndedrettsvern – Helmasker – Krav, prøving, merking).

NS-EN 140 (Åndedrettsvern – Halvmasker og kvartmasker – Krav, prøving, merking)

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering

Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Fargeløs
Lukt	Ikke angitt av produsenten.
Luktgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
pH	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 150 – 290 °C
Flammepunkt	Verdi: 38 – 62 °C
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant.
Eksplisjonsgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Damptrykk	Verdi: 1 – 3,7 kPa Temperatur: 38,0 °C Verdi: 1,6 – 7 kPa Temperatur: 50,0 °C
Damptetthet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Relativ tetthet	Kommentarer: Se tetthet.
Tetthet	Verdi: ~ 799 kg/m ³ Temperatur: 15 °C
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Ubetydelig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Verdi: 2 – 10

Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Viskositet	Verdi: 1 – 2,5 mm ² /s Temperatur: 40 °C Type: Kinematisk
Eksplorative egenskaper	Kjemikaliet er ikke eksplosivt, men kan danne eksplorative blandinger med luft.
Oksiderende egenskaper	Ikke angitt av produsenten.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Ledningsevne	Kommentarer: 50 – 600 pS/m
--------------	----------------------------

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.
-------------	--

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Oksiderer i kontakt med luft.
-------------	-------------------------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (avsnitt 10.5) og ved ulempefulle forhold (avsnitt 10.4).
-------------------------------	--

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Varme, gnister eller flammer. Treff tiltak mot statisk elektrisitet.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke oksidasjonsmidler.
----------------------------	---------------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral
-----------------	--

Verdi: > 2 000 mg/kg
Art: Rotte

Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LC50
Eksponeringsvei: Innånding.
Varighet: 4 time(r)
Verdi: > 5 mg/l
Art: Rotte

Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LD50
Eksponeringsvei: Dermal
Verdi: > 2000 mg/kg
Art: Kanin

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Irriterer huden.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnseller, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt. Kjemikaliet er ikke klassifisert som kreftfremkallende, men tiltaks/grenseverdi for en av ingrediensene er angitt med K (kreftfremkallende).
Vurdering av reproduksjonstoksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av bestemt målorgan SE, klassifisering	Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet. Klassifisering: STOT SE 3: H336.
Vurdering av bestemt målorgan RE, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Symptomer som hoste, pustevansker, oppkast eller sløvhet kan tyde på kjemisk lungebetennelse.
I tilfelle hudkontakt	Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Deler av kjemikaliet kan opptas gjennom huden.

I tilfelle innånding	Innånding av damper kan være skadelig og overeksponering kan gi hodepine, kvalme, oppkast og rus-symptomer. Kjemikaliet kan inneholde små mengder hydrogensulfid som ved alvorlig eksponering (innånding) kan føre til cellulær asfyksi, rihnitt, bronkitt og sporadisk lungeødem.
I tilfelle øyekontakt	Kan irritere øynene og kan forårsake rødhet og svie.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Kerosin (petroleum)
Akutt akvatisk fisk	Verdi: 0,098 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Test referanse: Petrotox-modell Kommentarer: Kilde: REACH dossier informasjon
Komponent	Kerosin (petroleum), hydrogenavsvovlet
Akutt akvatisk fisk	Verdi: 0,098 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Test referanse: Petrotox-modell Kommentarer: Kilde: REACH dossier informasjon
Komponent	Kerosin (petroleum)
Akutt akvatisk alge	Verdi: 1 – 3 mg/l Effektdose konsentrasjon: EL50 Testvarighet: 72 time(r) Art: Raphidocelis subcapitata Test referanse: OECD 201 Kommentarer: Kilde: REACH dossier informasjon
Komponent	Kerosin (petroleum), hydrogenavsvovlet
Akutt akvatisk alge	Verdi: 1 – 3 mg/l Effektdose konsentrasjon: EL50 Testvarighet: 72 time(r) Art: Raphidocelis subcapitata Test referanse: OECD 201 Kommentarer: Kilde: REACH dossier informasjon
Komponent	Kerosin (petroleum)
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: 0,89 mg/l Effektdose konsentrasjon: EL50 Art: Daphnia magna Kommentarer: Kilde: REACH dossier informasjon
Komponent	Kerosin (petroleum), hydrogenavsvovlet
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: 0,89 mg/l Effektdose konsentrasjon: EL50 Art: Daphnia magna Kommentarer: Kilde: REACH dossier informasjon
Økotoksisitet	Giftig, med langtidsvirkning for liv i vann.
Akvatisk, kommentarer	Ytterligere testdata er tilgjengelig hos leverandør/produsent.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Kjemikaliet inneholder hovedsakelig organiske forbindelser som forventes å være naturlig biologisk nedbrytbare. Flyktige løsemidler oksideres hurtig ved fotokjemiske reaksjoner i luft.
--	--

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Inneholder stoffer med mulighet for bioakkumulering. Log Pow: 2 – 10.
---------------------------	--

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Fordamper i løpet av en dag fra vann- eller jordoverflater. Kan forurense jord og grunnvann. Flyter på vann.
-----------	---

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Blandingen oppfyller ikke gjeldende kriterier for PBT (Persistente, Bioakkumulerbare og Toksiske).
vPvB vurderingsresultat	Blandingen oppfyller ikke gjeldende kriterier for vPvB (veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende).

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Unngå utslipp til miljøet. Danner oljefilm på vannflater som kan skade organismer som lever i vann og forstyrre oksygentransporten i grensesjiktet luft/vann.
---	---

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 130703 annet brensel (herunder blandinger) Klassifisert som farlig avfall: Ja
NORSAS	7023 Drivstoff og fyringsolje
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. UN-nummer

ADR / RID / ADN	1863
IMDG	1863
ICAO / IATA	1863

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/ RID/ADN	FUEL, AVIATION, TURBINE ENGINE
ADR / RID / ADN	JETDRIVSTOFF, FLY
IMDG	FUEL, AVIATION, TURBINE ENGINE
ICAO / IATA	FUEL, AVIATION, TURBINE ENGINE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	3
Klassifiseringskode ADR / RID / ADN	F1
IMDG	3
ICAO / IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

ADR / RID / ADN	III
IMDG	III
ICAO / IATA	III

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Ja
--------------------	----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Ikke angitt av produsenten.
--------------------------	-----------------------------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Produktnavn	FUEL, AVIATION, TURBINE ENGINE
-------------	--------------------------------

Andre relevante opplysninger

ADR / RID / ADN Fareseddel	3
IMDG Fareetikett	3
ICAO / IATA Etiketter	3

ADR / RID - Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	D/E
Transport kategori	3
Farenr.	30
RID Andre relevante op- plysninger	30

IMDG / ICAO / IATA - Annen informasjon

EmS	F-E, S-E
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/
Forskrifter) Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer.
Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer.
Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer.
FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Deklarasjonsnr. Parafin: P-23125

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av
kjemikaliesikkerhet er gjen-
nomført Ja

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-set-
ninger (i avsnitt 2 og 3).

H220 Ekstremt brannfarlig gass.
H225 Meget brannfarlig væske og damp.
H226 Brannfarlig væske og damp.
H302 Farlig ved svelging.
H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312 Farlig ved hudkontakt.
H315 Irriterer huden.
H330 Dødelig ved innånding.
H332 Farlig ved innånding.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft
H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering
H400 Meget giftig for liv i vann.
H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Klassifisering i henhold til
CLP (EC) No 1272/2008
[CLP / GHS]

Flam. Liq. 3; H226
Asp. Tox. 1; H304
Skin Irrit. 2; H315
STOT SE 3; H336
Aquatic Chronic 2; H411

Viktige litteraturreferanser og
datakilder

Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 14.08.2015

Brukte forkortelser og akro-
nymer

ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road
DNEL: Utleddet null-effekt-nivå (Derived No Effect Level)
EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code)
EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons

	<p>EL50: Den effektive konsentrasjon av et stoff (lite løselig) som forårsaker 50% maksimal respons.</p> <p>IATA: The International Air Transport Association</p> <p>ICAO: The International Civil Aviation Organisation</p> <p>IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code</p> <p>LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt</p> <p>LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon</p> <p>NOEC: Nulleffektkonsentrasjon (no observed effect concentration)</p> <p>Log Pow: Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann</p> <p>OECD: Organisation for Economic Cooperation and Development.</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)</p> <p>RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail</p> <p>vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende</p>
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Nytt sikkerhetsdatablad.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Kiwa Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Versjon	1
Utarbeidet av	Kiwa Teknologisk Institutt as v/ Johan K. Rian
Innholdsfortegnelsen eller stikkordregisteret for vedlagte ES	<ol style="list-style-type: none">1 Tilvirking av stoffet - Industri2 Bruk som mellomprodukt - Industri3 Fordeling av stoffet - Industri4 Tilbereding og om(pakking) av stoffer og blandinger - Industri5 Bruk som drivstoff - Industri6 Bruk som drivstoff - Håndverk7 Bruk som drivstoff - Forbruker
Eksponeringsscenario	 Jet_A1_F35 ES.pdf